

„Meg lehet találni a lehetőségeket a fejlesztésre!”

Interjú Barta Szabolcs polgármesterjelölttel

A közigazgatási reform keretében létrejött a Mezőkaszony központú kistérség, amely nyolc települést egyesít, ezek: Kaszony, Beregsom, Kastanovo, Zápszony, Rafajnaújfalú, Csonkapapi, Kispapi és Hetyen. A nyolc településnek december 22-én közös tanácsot és polgármestert kell választania. A három polgármesterjelölt közül Barta Szabolcsot támogatja mindkét magyar szervezet, a KMKSZ és az UMDSZ is, akit életéről, terveiről, elképzeléseiről kérdeztünk.

– Beregsomban, 1985-ben születtem. A Kaszonyi Középiskolában érettségiztem, majd az Ungvári Nemzeti Egyetem közgazdasági karán, vállalkozás-gazdasági szakon szereztem diplomát.

– Hol dolgozott az egyetem elvégzése után, és mivel foglalkozik jelenleg?

– A diploma megszerzése után egy beregszászi bankban dolgoztam két évig mint könyvelő, majd egy évig mint a problémás hitelek ügyvivője. Ugyancsak Beregszászban egy szupermarket üzletvezetőjeként, majd egy étterem igazgatójaként is dolgoztam 2014-ig. Azóta a családi gazdaságunkban dolgozom az édesapámmal. Van egy sertéstelepünk, mellette 35 hektár termőföld, tehát van tapasztalatom a mezőgazdaságban, mind az állattenyésztés, mind a szántóföldi növénytermesztés területén. 2017-től megnyitottam a saját vállalkozásomat, van egy kis húsfeldolgozó üzemem. Elsősorban az édesapámtól és a környező lakosságtól felvásárolt sertéseket dolgozzuk fel. Friss húsokat értékesítünk éttermeknek, illetve füstöltárut, kolbászt, szalonnát is készítünk.

– Ma már meg lehet élni itt, Kárpátalján is egy kisvállalkozásból?

– Manapság, szerintem, aki dolgozni akar és meglátja a lehetőséget, az vállalkozásból meg tud élni Kárpátalján fiatalként is, nem muszáj innen elmenni annak, aki pénzt akar keresni. A munkaerő-ellátottság okozza a legtöbb gondot manapság a vállalkozásoknak,

de tapasztalatom szerint, ha jó az üzlet, rentábilis, lehet jó béreket fizetni, és akkor munkásokat is lehet találni. Illetve nagyon fontos az is, hogy egy vállalkozó hogyan viszonyul a beosztottjaihoz, mert ha nem megfelelően, akkor bármennyit fog fizetni, nem lesz munkása.

– A felesége beregszászi, matematika- és számítástechnika-tanár...

– Igen, és van egy kisfiunk is, aki most kezdte az iskolát.

– Miért döntött úgy, hogy felvállalja nyolc falu sorsának irányítását?

– F fiatal vagyok és energikus, sok elképzelésem van. Úgy érzem, hogy sokat tudnék tenni, illetve nem tagadom, nekem a polgármesteri tisztség az eddigi karrierem csúcsát jelentené. Én egyébként nem látom olyan rossznak a helyzetet, soha nem voltak ilyen támogatási lehetőségek, mint manapság. Szerintem meg lehet találni a lehetőségeket a fejlesztésre!

– Milyen irányú fejlesztések lennének ma a legfontosabbak ön szerint a kaszonyi kistérségben?

– Azt szeretném, ha ez a kistérség egy egész Ukrajnában ismert turisztikai vidékké válna. Ehhez nagyon sok infrastrukturális fejlesztésre lenne még szükség. Mindenesetre kezdetben az lesz a legfontosabb, hogy önfenntartóvá váljunk. Bárki is lesz a polgármester, minden faluban fenn kell tartanunk a közintézményeinket, minden egyes iskolát, óvodát, rendelőt. Rendbe kell tennünk az utak állapotát, mert ahol rosszak az utak, oda nem szívesen mennek a turisták, egyes községekbe már alig lehet eljutni. Szerencsére a KMKSZ a magyar állam támogatásával az iskoláink, óvodáink, orvosi rendelőink többségét már felújította, de azért még van tennivaló. Például orvosi eszközökre, új mentőautóra és garázsra is szükség lenne.

Polgármesterként támogatni szeretném az új vállalkozások létrehozóit, ugyanis ezáltal nőhetnének a kistérség adóbevételei.

Van két komolyabb termálfürdő a területünkön, amelyeknek köszönhetően – ha jól tudom –, egy év alatt százezer turista is megfordul nálunk. A termálfürdőkön kívül más, turistáknak nyújtandó szolgáltatások fejlesztésére is lenne itt lehetőség. Ez a vidék egykor ismert borvidék volt, vannak üresen álló pincéink. A szőlőművelés újbóli felfejlesztésével, borkóstoló utak szervezésével újabb érdekes élményeket kínálhatunk a hozzánk látogató turistáknak, és tisztességes megélhetést az itt élő embereknek. Létre kellene hoznunk egy múzeumot is, ahol a saját kultúránkat be tudnánk mutatni.

Kulturális programokat is kellene szervezni, ami nem lehetetlen, hisz jó művészeti iskola van Kaszonyban, táncgyűtteseink is vannak. Régen minden faluban volt például majális, ezeket a hagyományokat újra kell éleszteni.

– A kistérség jelenlegi adóbevételei elégségesek lennének az intézményrendszer fenntartásához?

– Úgy gondolom, hogy igen, de komoly fejlesztésekre már nem futná belőle. Szeretnék egy 2-3 tagú pályázatfigyelő bizottságot felállítani, amelyik kimondottan a pályázatokkal fog majd foglalkozni, mert elsősorban ezeken keresztül lehet fejleszteni. Vannak európai uniós források is, amelyek számunkra is elérhetőek lehetnek. A KMKSZ, az UMDSZ, a Kárpátaljai Magyar Vállalkozók Szövetsége, illetve a református egyház is tudna nekünk ebben segíteni.

– Van elég középület Kaszonyban ahhoz, hogy elhelyezzék az önkormányzati hivatalokat?

– A kistérségnek saját osztályai lesznek, például földüggyekkel foglalkozó osztály, oktatási osztály stb. Nem biztos, hogy ezt mind el lehet majd helyezni Kaszonyban. Viszont a többi községben a jelenlegi községházak épületeibe is kerülhetnek majd hivatalok.

Fontosnak tartom, hogy minden egyes faluban legyen sztarosza, ne kelljen majd minden igazolásért Kaszonyba utazni.

Nagyon fontosnak tartom egy önkéntes tűzoltóság létrehozását, ahogy Dercenben vagy Mezőváriban működik. Nincs a kistérségben tűzoltóság, és míg Beregszászból kiér egy tűzoltó, az egyes esetekben túl sok idő lehet.

– A legnagyobb gond ma Kárpátalja-szerte a szemét kezelésével van. Ezt önök hogyan tudják megoldani?

– A nyolc település közül csak Kaszonyban és Zápszonyban van részben megoldva a hulladékelszállítás. Erre minden faluban programot kell kidolgozni, mert egyre több helyen okoz gondot a háztartási szemét kezelése. Többnyire csak a faluvégeken kidobálják, és az idővel felhalmozódik. Bármennyire is csodálatos és a turisták számára különleges ez a vidék, ha elszennyezzük a környezetünket, elriasztunk innen mindenkit.

– Milyen nagy, külföldi forrásokra támaszkodó beruházást szeretne az elsők között megvalósítani?

– Évről évre nagyobb probléma, hogy a kutakból eltűnik a víz. Nagyon fontos lenne egy központi ivóvízhálózat kiépítése minden egyes községben, hogy tiszta, egészséges ivóvizet juttathassunk el minden házba. Még ennél is összetettebb feladat a szennyvízelvezető rendszer kiépítése, kell hozzá egy szennyvíztisztító állomás is, ami egy több millió dolláros beruházás. Ezek megvalósítása csak európai uniós forrásokból elképzelhető. Ezeknek a rendszereknek a megtervezésébe szakembereket kell bevonnunk, hisz 2020-at írunk lassan, és nem állhatunk meg a középkor szintjén. Ez az egyik legfontosabb kérdés, hisz sok betegség forrása a nem kellően tiszta ivóvíz.

– Milyen lehetőségei vannak a leendő kistérség falvaiban élő fiataloknak? Milyen vállalkozásokat lehetne ott indítani?

– Lehetőségek vannak, szerintem a mezőgazdasági termékek feldolgozása a legkézenfekvőbb megoldás. Például Beregsomban Barkaszi Leventéék sajt készítésével foglalkoznak, azt gondolom, hogy ha meg tudnánk szervezni egy közös brand alatt a sajtok értékesítését, akkor ezzel többen is foglalkozhatnának. Mert kevésre nem lehet piacot építeni. A többet könnyebb eladni, mint a kevesebbet.

Az Egán Ede-program keretében sokan gyümölcsös telepítésére pályáztak. Jó lenne, ha feldolgozott formában tudnák eladni a termésüket, mert azzal plusz 300-400 százalékos többlethasznot is el lehet érni.

Nagyon sok jó elképzelésem van, de szerintem ezek a dolgok maguktól nem fognak működni, ezeket meg kell szervezni, az érintetteket össze kell hozni. Ösztönözni kellene, hogy legyenek otthoni termékek, és a helyi üzletekben azokat forgalmazzák, mert akkor itthon marad a pénz, kialakul egy egészséges körforgás.

Badó Zsolt